

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Богуслаєва Вячеслава Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 3 Закону України „Про санкції“

К и ї в
14 жовтня 2025 року
№ 179-3(II)/2025

Справа № 3-98/2025(200/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Городовенко Віктор Валентинович – головуючий,
Первомайський Олег Олексійович,
Різник Сергій Васильович – доповідач,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Богуслаєва Вячеслава Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 3 Закону України „Про санкції“ від 14 серпня 2014 року № 1644–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018).

Заслухавши суддю-доповідача Різника С.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Богуслаєв В.О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/200 від 4 червня 2025 року) визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), пункт 3 частини першої

статті 3 Закону України „Про санкції“ від 14 серпня 2014 року № 1644–VII (далі – Закон), відповідно до якого підставами для застосування санкцій є „рішення та регламенти Ради Європейського Союзу“.

Богуслаєв В.О. вважає, що пункт 3 частини першої статті 3 Закону не відповідає статті 1, частині першій статті 9, статті 57 Конституції України, і що застосування до нього цього припису Закону спричинило порушення його права на мирне володіння майном, гарантованого статтею 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

Суб'єкт права на конституційну скаргу твердить, що оскаржуваний припис Закону не відповідає наведеним приписам Конституції України, оскільки: „дає можливість для застосування санкцій в тому числі і до громадян України, нехтуючи принципом державного суверенітету та незалежності України у вчиненні дій, які направлені на притягнення громадян України до відповідальності“; „дає можливість притягувати до відповідальності осіб, які не визнані у встановленому чинним законодавством України порядку винними у вчиненні кримінального правопорушення“; „дає можливість для застосування санкцій в тому числі і до громадян України, без надання згоди Верховною Радою України на обов'язковість рішення Ради Європейського Союзу про застосування обмежувальних заходів у відповідності до ст. 9 Конституції України“; „дає можливість застосовувати до громадян України санкції, без попереднього доведення до відома населення рішень Ради Європейського Союзу у відповідності до вимог ст. 57 Конституції“.

Верховна Рада України 16 липня 2025 року ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України „Про санкції“ щодо застосування санкцій до суден, повітряних суден» № 4537–IX, яким пункт 3 частини першої статті 3 Закону виклала в такій редакції:

„3) рішення та регламенти Ради Європейського Союзу щодо забезпечення національних інтересів та національної безпеки України“.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що зміни, яких зазнав пункт 3 частини першої статті 3 Закону, не впливають на суть порушених у конституційній скарзі питань.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. Рада національної безпеки і оборони України рішенням „Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)“ від 1 квітня 2023 року, яке введено в дію Указом Президента України від 1 квітня 2023 року № 191/2023, застосувала до Богуслаєва В.О. санкцію у вигляді блокування активів.

Міністерство юстиції України 22 січня 2024 року звернулось до Вищого антикорупційного суду з адміністративним позовом до Богуслаєва В.О. про застосування санкції, визначеної пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону, та стягнення активів у дохід держави, за результатами розгляду якого 18 квітня 2024 року Вищий антикорупційний суд ухвалив рішення у справі № 991/558/24, яким позов задовольнив частково: застосував санкцію, визначену пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону, та стягнув у дохід держави майно, яке безпосередньо належить Богуслаєву В.О., відмовив у стягненні в дохід держави майна, яким Богуслаєв В.О. володіє опосередковано.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду постановою від 25 червня 2024 року рішення Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року залишила без змін, а апеляційну скаргу Богуслаєва В.О. – без задоволення.

2.2. Міністерство юстиції України 17 вересня 2024 року звернулось до Вищого антикорупційного суду з новим адміністративним позовом до Богуслаєва В.О. про застосування санкції, визначеної пунктом 1¹ частини першої

статті 4 Закону, та стягнення інших його активів у дохід держави, на які не поширювалося судове рішення у справі № 991/558/24.

Вищий антикорупційний суд 2 грудня 2024 року ухвалив рішення у справі № 991/9618/24, яким новий адміністративний позов Міністерства юстиції України до Богуслаєва В.О. задовольнив: застосував санкцію, визначену пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону, стягнув у дохід держави майно, яке безпосередньо належить Богуслаєву В.О. Зазначене рішення мотивоване, зокрема, тим, що обставини, установлені судом у справі № 991/558/24, є преюдиційними для цієї справи.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду постановою від 23 січня 2025 року рішення Вищого антикорупційного суду від 2 грудня 2024 року залишила без змін, а апеляційну скаргу Богуслаєва В.О. – без задоволення.

2.3. У подальшому адвокат Богуслаєва В.О. звернувся до Вищого антикорупційного суду із заявою про перегляд рішення Вищого антикорупційного суду від 2 грудня 2024 року за нововиявленими обставинами, в якій просив скасувати оскаржуване рішення та ухвалити нове про відмову у задоволенні адміністративного позову.

Вищий антикорупційний суд ухвалою від 13 березня 2025 року, залишеною без змін постановою Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 9 травня 2025 року, у задоволенні заяви відмовив, мотивуючи це тим, що „перегляд рішення Вищого антикорупційного суду від 02.12.2024 за нововиявленими обставинами щодо фактичних обставин, які за преюдицією судом вважались встановленими на підставі рішення Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024, не є можливим, оскільки суперечить принципу преюдиції. <...> Не можуть вважатись нововиявленими обставини, які встановлюються на підставі доказів, що не були своєчасно подані сторонами чи іншими особами, які беруть участь у справі“.

З огляду на те, що розгляд заяви про перегляд рішення Вищого антикорупційного суду від 2 грудня 2024 року за нововиявленими обставинами

відбувся по суті, а ухвала від 13 березня 2025 року, якою такий розгляд по суті завершився, підлягала апеляційному оскарженню, постанова Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 9 травня 2025 року є остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Відповідно до частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

У розумінні абзацу першого частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ недотримання вимог частини першої статті 55 цього закону свідчить про неприйнятність конституційної скарги.

3.2. Богуслаєв В.О. просить перевірити на відповідність Конституції України пункт 3 частини першої статті 3 Закону, але аналіз постанови Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 9 травня 2025 року свідчить, що в ній суд цей припис Закону не застосував, натомість послався на преюдиційні обставини, які не потребують доведення, зокрема на те, що «підставою для застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, які належать Богуслаєву В.О., є постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь (абз. 5 пп. „а“ п. 2 абз. 4 ч. 1 ст. 5-1 Закону)».

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України звертає увагу також на те, що в рішенні Вищого антикорупційного суду від 2 грудня 2024 року, яким суд по суті розглянув адміністративний позов Міністерства юстиції України про застосування до Богуслаєва В.О. санкції, визначеної пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону, а також у судових рішеннях, ухвалених за наслідками оскарження рішення Вищого антикорупційного суду від 2 грудня 2024 року в апеляційному порядку, перегляду в екстраординарному – за нововиявленими обставинами, зазначена підстава для застосування до Богуслаєва В.О. санкції, установлені пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону, лишилася незмінною.

Тобто не лише в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, а й в інших судових рішеннях, ухвалених у його справі (№ 991/9618/24), суди системи судоустрою України не посилалися на пункт 3 частини першої статті 3 Закону як на підставу для застосування до Богуслаєва В.О. санкції, установлені пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону.

3.3. Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Богуслаєва Вячеслава Олександровича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 3 Закону України „Про санкції“ від 14 серпня 2014 року № 1644–VII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третньої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**